

Cova de Can Paloma

Esparreguera

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Carretera B-113.
Emplaçament Antiga carretera d'Esparraguera a Monistrol de Montserrat B-113, a prop de Can Paloma.

Coordenades:

Latitud: 41.5692
Longitud: 1.87444
UTM Est (X): 406157
UTM Nord (Y): 4602558

Classificació

Número de fitxa 08076 - 71
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric Neolític Edats dels Metalls
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Presenta l'amenaça de la zona d'escalada.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari IPAPC 2508
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Científic/Lúdic/Cultural
Titularitat Privada
Titular: 08075A00500004

Fitxes associades:

[Balma de Can Paloma](#)

[Can Paloma](#)

[Col·lecció de material arqueològic de l'Arxiu Municipal](#)

[Central hidroelèctrica del Cairat](#)

Autoria de la fitxa ArqueoCat SL- Josefa Huertas i Natalia Salazar
Data de registre de la fitxa: dc., 07/05/2008 - 02:00
Autoria de la darrera revisió: OPC
Data de la darrera revisió: dc., 15/04/2026 - 12:17

Descripció

La zona en què està situada la cova de Can Paloma és de constitució calcària i és, en el seu sector nordest, una prolongació del massís cretàcic del Garraf. Tota la falda de la muntanya anomenada El Puig està sembrada de petites cavitats les quals moltes d'elles presenten comunicació les unes amb les altres.

No és estrany trobar restes arqueològiques en superfície davant les coves, ja que, en èpoques de fortes pluges, les aigües arrosseguen avall els materials més propers a les entrades. No s'esmenten estratigrafies ja que no han estat investigades. Per les troballes que han estat observades podem atribuir uns horitzons culturals que anirien des del Neolític Antic Cardial al Bronze Final. Aquesta cova fou destruïda al fer-se uns terraplenaments par a la construcció de la carretera N-II en el seu nou traçat, projecte que després fou variat, quan ja s'havia fet el mal.

L'any 1975, A. Gaston i E. Navarro realitzaren una petita prospecció. Les troballes arqueològiques corresponen a utilatge tallat, percussors, molins, allisadors, fragments de ceràmiques llises, tosques i grolleres, casquets hemiesfèrics, grans gerres de vores exvasades i algunes decoracions a base de cordons digitals. Segons un estudi sobre la Cova de Can Paloma publicat l'any 1985, en la cova es trobaren restes òssies humanes i de fauna. Les restes humanes trobades pertanyien a dos individus, un infantil i l'altre adult, però no hi ha prou dades per saber si es tracta d'inhumacions.

Pel que fa a les restes de fauna, la majoria són fragments que corresponen a les següents espècies: ovicaprina, bovina, cèrvida i porcina.

Observacions:

Ubicació del material: Els materials exhumats fa anys, 1933/1934, foren lliurats per la viuda del Sr. Bernades, del poble d'Olesa de Montserrat, al centre de la Unió Excursionista de Catalunya, que disposa d'unes vitrines com a museu. Museu de Sabadell i Biblioteca Municipal d'Esparreguera.

Història

El coneixement que es té d'aquesta cova arrenca d'uns pocs anys abans de la Guerra Civil. En aquella època afeccionats d'Olesa de Montserrat sovintejaven les seves visites a la zona, dirigits pel senyor Marià Bernades, i excavaren diverses petites coves d'aquest entorn.

L'any 1935, Rafael Subirana i Oller hi va fer excavacions. Els treballs quedaren tallats per la guerra civil i diverses remocions incontrolades destruïren l'estratigrafia. L'any 1975, A. Gaston i E. Navarro, veïns d'Esparreguera, realitzaren una petita prospecció i trobaren, darrera d'un gran bloc de pedra, un enterrament infantil gairebé sencer i un os de tars atribuït a un adult acompanyats d'una gerra de tipus veracià.

Bibliografia

"Cova de Can Paloma". Baix Llobregat, Esparreguera. Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.

DD. AA. (1985). *La cova de Can Paloma. Esparreguera. Jaciments Prehistòrics*. Esparreguera: Ajuntament d'Esparreguera i Diputació de Barcelona.

PAULO i SÀBAT, J. (1995). *La barca i altres mitjans de comunicació entre Esparreguera i Olesa*. Esparreguera: editor Josep Paulo, pp. 17; 23.

ROVIRA, J. "L'Esparreguera vàries vegades mil·lenària: la Cova de Can Paloma", a *La Cova de Can Paloma (esparreguera)*; Gaston, Antoni; Navarro, Eleuteri. Esparreguera : Ajuntament. Servei de Cultura, p. 9-20.

SUBIRANA, R. (1956). *Apunts Arqueològics d'Esparreguera*, pp. 7-11.

SUBIRANA, R. (1958). *Notes prehistòriques d'Esparreguera*, p. 2.

SUBIRANA, R. (1962). Coves de Can Paloma. *Estudis Esparreguerins*. Sabadell. Quadern núm. IX.

TRELLISÓ, L. (199?) *Estudi de les restes humanes i de fauna procedents de la Cova de "Can Paloma"* (Esparreguera).

TRELLISÓ, L. (1985). "Estudi de les restes humanes i de fauna procedents de la Cova de "Can Paloma" (Esparreguera)", a *La Cova de Can Paloma (esparreguera)*; Gaston, Antoni; Navarro, Eleuteri. Esparreguera : Ajuntament. Servei de Cultura, p. 22-26.

VILA, G. (2003). *Carta Arqueològica del Municipi d'Esparreguera*. Ajuntament d'Esparreguera, inèdita.

